

Nga: Chi n th ng c a Putin không che đ c phân hóa xã h i sâu s c

Ông Vladimir Putin t i khu t p b n trong tr s c quan tình báo quân đ i Nga GRU, ngày 08/11/2006
REUTERS

M t tháng sau cu c b u c t ng th ng Nga v i chi n th ng áp đ o c a ông Vladimir Putin ngay trong vòng m t, nguy t san Le Monde diplomatique có bài phân tích « S th ng nh t trên b m t c a n c Nga », v i nh n đ nh, n u nh ng c viên Putin nh n đ c 63,6% phi u b u, thì tình th chính tr Nga hi n nay khác xa so v i đ i u mà ng i đ c c t ng th ng t ng hy v ng, vào th i đ i m đ đ n ng c tháng 9/2011.

Uy tín c a t ng th ng Nga t ng lai đã b sói mòn, ngay c trong hàng ngũ nh ng ng i thân

còn với ông, nhiều người cho rằng, ông Putin khó có thể mang lại các gì pháp cho những vấn đề của đất nước.

Bài viết mở đầu với nhận định : Một cuộc « cách mạng màu » theo kiểu Nga đã không xảy ra.

Các cuộc tập hợp ngày 5 và 10/03 của đội lập đã không thu hút số lượng người như dự kiến. Các lãnh đạo đội lập buộc phải chấp nhận thay đổi hình thức phản kháng. Tuy nhiên, theo tác giả bài viết, sau các cuộc xuống đường phản đối chính quyền của tháng 12/2011, xã hội Nga đã trở nên phân hóa hơn bao giờ hết.

Mặc dù, những cuộc biểu tình lớn bày tỏ sự phản đối quy tắc lối sống với ông Putin, vì Vladimir Putin chắc chắn là điếu không ai nghi ngờ .

Đa số người Nga không muốn xảy ra một cuộc lật đổ chính trị triet đoi . Đối với đông đảo công tri, Putin vẫn là người duy nhất bảo vệ đoi m so n đoi nh của một đoi t n c, và khi p so vì các cuộc khong hoong chính trị và kinh tế liên tục diễn ra từ năm 1991 đến nay.

Đúng cảm quy n đã biot so đoi ng m t cách hiu qu tâm lý này, với vìc h a h n s ti n hành m t s chuy n đoi t t .

Trên phương diện đoi ng phái chính trị , các điếu luật liên quan đến bầu cử đoi c áp đoi ng từ năm 2000, đã ngăn cản đoi lập đoi ra đoi c các ng c viên đáng tin c y. K t qu bầu cử t ng th ng và a qua, các đoi ng đoi lập đoi c phép ho t đoi ng, nh đoi ng C ng s n, đoi ng T do – Dân ch đoi suy y u. ng c viên Grigori Iavlinski của đoi ng labloko, m t th i đoi c coi nh đoi ng Dân ch - Xã h i ki u Nga, b trut quy n ng c .

Một loạt chính sách xã h i : tăng trợ cấp, h u bổng, lượng của m t số nhóm xã h i, nh giáo viên, nhân viên ngành y tế , trợ cấp các ngành công nghiệp truy n th ng ... mà ông Putin đã thi hành, khiến cho đoi ng C ng s n m t đoi nh h ng t i chính các đoi bàn truy n th ng của h .

Le Monde diplomatique chú ý đến cuộc phỏng vấn trên tu n báo Nga The New Times (05/03/2012).

Người đi c phỏng vấn là ông Igor Lourguens, phó trách một think tank thân c n với t ng th ng Medvedev. Bài viết cho th y các cu c đ u tranh giành gi t nh h ng trong gi i thân c n c a c p bài trùng Medvedev – Putin. Người tr l i phỏng vấn, t nh n thu c v phe c a t ng th ng Nga m n nh m Medvedev, ch p nh n r ng phe ông đã thua.

Gi i thân c n với t ng th ng Medvedev r t g n gũi với nh ng ng i xu ng đ ng ch ng Putin m i đây, bao g m nh u t ng l p trong xã h i Nga, hy v ng m t s thay đ i. Trong khi đó, theo ông Igor Lourguens, đ i l p với nh ng nhóm xã h i này là m t nhóm l i ích b o th , hùng m nh, có chân đ ng t i t t c các v trí ch ch t trong gu ng máy chính quy n, và đ a vào m t lo t các lĩnh v c nh u th l c, nh các t h p công nghi p quân s , ngành d u khí, ngành th c phẩm, quân đ i.

Cũng trong tu n báo Nga k trên (s ra ngày 31/10/2011), có m t danh sách li t kê các quan h chính th c và mang tính cá nhân c a ông Putin với gi i lãnh đ o c a các ngành v a d n, cùng với nh ng ng i có th l c trong ngành xây d ng c s h t ng, ngân hàng và truy n thông. Toàn b m ng l i i thân c n với ông V. Putin đ u khi n m t khu v c kinh t , chi m t i h n m t n a PIB c a n c Nga và h n ¾ l i ng hàng hóa xu t kh u c a n c này.

Tu n báo Le Monde diplomatique nh n đ nh, phong trào ph n kháng t i Nga, ngoài vi c lên án các gi m o trong b u c , t p trung ch y u vào vi c đòi h i chính quy n ph i minh b ch, ph i đ dân chúng ki m soát vi c th c thi công lý, vi c ra quy t đ nh chính tr , ch ng l i các u đ i quá đáng dành cho m t t ng l p đ c quy n m i. Trên th c t , b t ch p nh ng l i h a h n, mà hai ông Medvedev-Putin l p đ i l p i, trong lĩnh v c này đã không có nh u ti n b .

Le Monde diplomatique k t thúc bài phân tích v n c Nga, với bài viết c a hai nhà nghiên c u M trên t « The National Interest », phác h a l i chân dung c a ng i v a tái đ c c t ng th ng.

Theo các tác gi , ông Putin – m t ng i yêu môn l ch s - đã c g ng làm theo t m g ng c a b tr ng Piotr Stolypine, đ i th i Nga hoàng Nicolas II, đ c coi là m t nhà c i cách l n, với câu nói n i ti ng tr c Vi n Duma Nga vào năm 1907, t c là sau cu c cách m ng 1905 : «

Chúng ta không c n đ n nh ng đ o l n, mà c n m t n c Nga vĩ đ i ».

Tuy nhiên, trái ng c v i đ đoán c a nhà chính tr h c Đ c Alexandre Rahr (ông Putin trong nhi m k m i s là m t nhà c i cách l n) trong con m t c a nhi u ng i, t ng th ng Nga t ng lai s ch làm theo t m g ng c a b tr ng Grigori Potemkine, ng i tô v các o t ng cho n hoàng Catherine đ nh .

V n đ còn l i là, li u đ i l p Nga có đ năng l c t ch c v m t chính tr , đ có th kh ng đ nh đ c v th c a mình hay không ?

Đ i h c Vi t Nam đ i ánh sáng c a các ti u chu n qu c t

V Vi t Nam, nguy t san Le Monde diplomatique có bài « Là sinh viên i Vi t Nam ». Bài vi t đi m l i l ch s phát tri n nhanh chóng c a n n đ i h c t i Vi t Nam, cùng nh ng th c t h t s c t ng ph n.

Bài vi t m đ u v i m t hình nh l lòng nh ng đ y ý nghĩa : m t n sinh viên trò chuy n v s thích s đ ng kh u súng tr ng Nga Kalachnikov, v i nh ng bài t p mà cô đ c h c trong nh ng gi giáo d c quân s b t bu c trong th i gian h c đ i h c.

Cùng v i vi c h c quân s , « t t ng H Chí Minh » là m t môn h c b t bu c khác, đ i v i t t c các chuyên ngành, t v t lý h c, cho đ n k toán, hay ngh thu t, ... Đ u n c a ba th p k chi n tranh còn in đ m trong n n giáo d c đ i h c Vi t Nam hi n nay.

Tác gi ghi nh n, m c dù v i kho ng 2 tri u sinh viên/87 tri u dân, t l sinh viên đ i h c i Vi t Nam ch a th m gì so v i các n c láng gi ng tiên ti n i Châu Á, nh ng dù sao, trong 20 năm qua, s l ng sinh viên i Vi t Nam đã tăng g p 13 l n.

Tuy nhiên, tri n v ng c a nh ng ng i có b ng c p đ i h c cũng không h n sáng s a. Theo m t con s chính th c ch có 60% sinh viên ra tr ng có đ c vi c làm, trong đó 1/3 s sinh

viên có vi c làm ph i làm vi c m t lĩnh v c không liên quan đ n đào t o.

Theo nh n đ nh c a ông Trịnh Văn Tùng, hi u phó tr ng Đ i h c KHXH & NV (Đ i h c Qu c gia Vi t Nam), vi c đ u t cho giáo d c Vi t Nam, m c 5% ngân sách qu c gia, là không th đáp ng đ c nhu c u c a m t xã h i v i m t n a s dân c d i 26 tu i. M t con s đáng nói là, B Giáo d c Vi t Nam ch qu n lý kho ng g n 15% c s đại h c, tr ng đ i h c do các b qu n lý chi m h n 30%, chính quy n đ a ph ng qu n lý 33%, còn l i là các tr ng t nhân chi m kho ng h n 20%.

Trong nh ng năm g n đây, s t tr c a các tr ng đ i h c ngày càng tr thành m t th c t , giáo d c ngày càng h ng đ n đáp ng các nhu c u cá nhân hóa. Đi u này đ c m t s ng i kh ng đ nh là mang l i nh ng k t qu t t, trong khi đó, m t s ng i khác thì cho r ng, quan h gi a giáo viên v i sinh viên, gi a các sinh viên, ngày càng tr nên l ng l o, ...

M t trong nh ng đ c đi m c a giáo d c đ i h c Vi t Nam là l ng chính th c c a ng i giáo viên không đ đ uôi s ng h . Le Monde diplomatique đ n l i quan đi m c a giáo s Hoàng T y, cách đây h n 4 năm, ch trích ch đ l ng, đ c coi là m t nguyên nhân chính c a s trì tr c a n n giáo d c. B n năm sau, các nh n đ nh c a giáo s Hoàng T y v n đúng, tình tr ng l ng chính th c không đ s ng v n là m t th c t , cùng v i giá c ngày m t đ t đ , v i t l m phát lên đ n 20% vào năm 2011.

Trong b i c nh, n n đ i h c Vi t Nam đang trong xu h ng m r ng và đa d ng hóa đ thu hút ngày càng nhi u sinh viên, và h ng đ n ch g n li n đào t o v i nhu c u c a th tr ng lao đ ng, bài vi t nh n m nh đ n kinh nghi m mang tính hoa tiêu c a USTH (Université des Sciences et des Technologies de Hanoi), tr ng đ i h c Vi t – Pháp, c s đào t o ph i h p gi a m t đ i h c công l p Vi t Nam v i các đ i h c qu c t th hai (ra đ i sau Vietnamese-German University à Sài Gòn năm 2008). Ra đ i cu i năm 2009, d án đ i h c qu c t này đã t ng b v p ph i m t lần sóng ch trích h t s c đ d i. M t trong nh ng lý do là USTH nh n đ c m t ngu n đ u t đ c cho là quá l n, so v i s l ng sinh viên đ c đào t o.

Cái giá c a m t đào t o đ i h c có ch t l ng, quan h gi a đào t o đ i h c và vi c làm, th tr ng lao đ ng, ... có r t nhi u câu h i nóng b ng mà n n giáo d c đ i h c Vi t Nam ph i s m tr l i, khi mà hàng tri u sinh viên Vi t Nam trông đ i à đào t o đ i h c m t cánh c a m vào t ng lai, ...

Giáo dục phổ thông : những kinh nghiệm thành công

Cũng vậy giáo dục, những là giáo dục phổ thông, tờ Le Courrier International có hẳn số « Trßng hßc. Những gì pháp hißu quß nßi khác ». Tuần báo nhận mạnh những việc hß thßng giáo dục Pháp trở nên thua kém trong các bang xếp hàng quốc tế, và đưa ra một số kinh nghiệm tốt trên thế giới.

Trong số đó, điểm đáng biết nhận mạnh là ba kinh nghiệm. Thứ nhất là nền giáo dục Phần Lan, với số mức độ oßa chßng trình và số hß trß thích đáng dành cho hßc sinh, thứ hai là nền giáo dục Hà Lan với việc cha mẹ hßc sinh có quyền lựa chọn thời gian của các kỳ nghỉ hßc, và cuối cùng là kinh nghiệm của California với năng lực làm việc nhóm và số trß giúp lẫn nhau giữa các hßc sinh.

Kinh nghiệm của Phần Lan, điểm nổi bật nhất ngßt nßi lên với phương diện giáo dục thu hút sự quan tâm, điểm thußt lßi đây qua cái nhìn từ mặt tờ báo Thụy Điển. Mặc dù đưa vào giáo dục từ những đời ít, những giáo dục Phần Lan điểm coi là điểm biệt hiệu quß, trßc hßt bßi chßng trình hßc tập mang tính thực tế, hàng ngày tính hiệu quß, với các mức tiêu chuẩn và hợp lý.

Hßc sinh hiệu được rằng mình cần phải là gì.

Thời gian hßc đời với các em cũng khá nhß. Giờ hßc cho hßc sinh tiếp hßc thßng kết thúc vào lúc 2 giờ chiều, và sau đó là giờ thể thao, giờ trí. Mục đích chính của cấp hßc này là giúp cho hßc sinh hiệu được đâu là những điểm mạnh, điểm yếu của bản thân.

Một điểm mạnh khác của Phần Lan là có điểm mức hß thßng giáo dục nghề nghiệp rất rộng và hợp lý, khiến cho có điểm một nửa số hßc sinh 15 tuổi chọn điểm học nghề kết thúc.

Hß thßng Phần Lan, nhờ bài báo mô tả, trở nên số đòi hỏi, số trß giúp và tinh thần tự do. Đời với hßc sinh tiếp hßc và phổ thông của số, nhận mạnh những số trß giúp, trong khi đó, đời với hßc sinh bậc hßc cao hơn là tinh thần tự do. Nhận thấy cần bản của nền giáo dục Phần Lan nói chung là đòi hỏi cao, những chính tinh thần tự do lựa chọn là điểm gì thích vì sao hßc sinh trung hßc Phần Lan lại thßng có điểm số cao.

Nhà văn Bỉ Simon Leys - « một sĩ phu chí n đ u »

Kßt thúc mßc đißm tußn báo hôm nay, chúng tôi xin gißi thißu vßi quý thính gißi bài phßng vßn cßa tußn báo L'Express vßi nhà văn Simon Leys, trong bài vißt mang tßa đß « Simon Leys, mßt sĩ phu chí n đ u ».

Nhà văn ngßi Bỉ, chuyên vß văn hßc Trung Quốc, năm nay 76 tußi, đã tßng nßi tißng vßi cußn « Nhßng trang phßc mßi cßa chß tßch Mao » (1976), mô tßi lßi sß thßt vß cußc đßu tranh quyßn lßc trong cußc Cách mßng « Văn hóa » ở Trung Quốc nhßng năm 1969-1969.

Nhân dßp nhà xußt bßn Flammarion xußt bßn mßt cußn tuyßn tßp các trích đoßn, phßc hßa lßi chân dung cßa nhà Hán hßc, L'Expresse có bài phßng vßn.

Trß thành nhà văn vißt vß chính trß, nhà văn Leys tên thßt là Pierre Rycmans, không ngßng lên án thái đß bßp bßm cßa nhßng ngßi cßm quyßn và sß mù quáng cßa gißi trí thßc, vßi mßt văn phong trßn lßn sß chân thßt, tính dßng cßm và tinh thßn gißi n đß, nhß đißu mà George Orwell gßi là « common decency » (tßm đßch là thái đß đßng đßn thông thßng).